

ฟ้าสวย·น้ำใส

วารสารข่าวกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม | ปีที่ 15 เดือนมีนาคม 2562
ข่าวสารที่กระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลดพลาสติก
ลดภัยสิ่งแวดล้อม

ถึงเวลาลด-ละ-เลิก

เหตุวาฬนำร่องครีบสั้นเสียชีวิตที่จ.สงขลา เมื่อต้นเดือนมิถุนายนปีที่แล้วนับว่าน่าสลดใจยิ่งแล้ว เพราะพบขยะพลาสติกในท้องมากถึง 8 กิโลกรัม แต่พอทราบข่าววาฬคูเวียร์ เสียชีวิตที่ฟิลิปปินส์ กลับช็อคยิ่งกว่ามาก เนื่องจากมีขยะพลาสติกและขยะอื่นๆ ในท้องของมันมากถึง 88 ปอนด์ หรือประมาณ 40 กิโลกรัม

ผลจากการตรวจสอบพบว่าขยะพลาสติกที่ถูกอัดแน่นอยู่ในท้องของวาฬมีลักษณะแข็งและมีขนาดใหญ่มากกว่าลูกบอลเก้ตบอล 2 ลูก เลยทีเดียว ฉะนั้นขยะพลาสติกที่ลงไปสู่มหาสมุทรจึงเป็นการทำร้ายสัตว์ทะเลโดยตรง ซึ่งทั้งเต่า โลมา วาฬ ฯลฯ ต่างไม่รู้ อีโคโนมิคเหน็ดด้วย เพราะพวกมันแยกแยะไม่ออก ซึ่งจากการศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยใน 1 วัน จะมีเต่าทะเลเกยตื้นตาย 1 ตัว วาฬเกยตื้นตาย 1 ตัว ต่อ 50 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย โดยมีพลาสติกเป็นสาเหตุหลัก

ถึงเวลาที่เราทุกคนต้องลด ละ เลิกใช้ผลิตภัณฑ์จากพลาสติกลงให้มากที่สุด ไม่เช่นนั้นในวันหน้ามนุษย์เองนั้นแหละจะตกอยู่ในมหันตภัยจากพลาสติก

กองบรรณาธิการ
ฟ้าสวยน้ำใส

จัดทำโดย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
49 ถนนพระราม 6 ซอย 30 พญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2298 5630
www.deqp.go.th
www.facebook.com/deqpth

วารสารข่าวฉบับนี้ใช้กระดาษรีไซเคิล 100%
และใช้หมึกพิมพ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

- 3 • **เกาะกระแสรื่น**
พลาสติก... ภัยความมั่นคงของมนุษยชาติ
- 4 • **เบ็กโลก**
ไมโครพลาสติกปนเปื้อนอยู่ทุกหนแห่ง
- 5 • **เท่ากัน**
แผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก 20 ปี
- 6 • **พลังขับเคลื่อน**
ลดพลาสติก ลดภัยสิ่งแวดล้อม
- 7 • **ร่วมไม้ร่วมมือ**
ส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง
- 9 • **บนความเคลื่อนไหว**
The Story of Stuff
- 10 • **วิถีคนเขียว**
แปรขยะให้เป็นเงิน เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี
- 11 • **สุขพอเพียง**
ป่ายั่งยืน...ชุมชนได้ประโยชน์

พลาสติก...ภัยความมั่นคงของมนุษยชาติ

ความเสียหายที่เกิดจากขยะพลาสติกได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยรวม **หน้าซำบ้นยังได้แปลงสภาพเสมือนเป็นเชื้อร้ายที่พร้อมแพร่กระจายไปในทุกแห่งหน** นั่นจึงเป็นที่มาให้หลายประเทศออกนโยบายเพื่อลดมลภาวะด้านนี้

จริงอยู่...เราไม่สามารถย้อนกลับไปลบล้างนวัตกรรมการคิดค้นพลาสติกขึ้นเมื่อ 150 ปีก่อน แต่ก็สามารถลดหรือเลิกใช้วัสดุชนิดนี้ลงได้ เนื่องจากตั้งแต่มีการรณรงค์ทั้งในระดับสังคมย่อยๆ ไปจนถึงระดับโลกได้ชี้ชัดให้เห็นถึงผลร้ายของพลาสติกอย่างมหาดศาล

จนกล่าวได้ว่าทุกชาติต่างมองเห็นแนวโน้มปัญหาว่าสารประกอบอินทรีย์ที่สังเคราะห์ขึ้นนี้ได้กลายเป็น "ภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษยชาติ" อย่างมีต้องสงสัย

ความเสียหายที่เกิดจากขยะพลาสติกได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยรวม **หน้าซำบ้นยังได้แปลงสภาพเสมือนเป็นเชื้อร้ายที่พร้อมแพร่กระจายไปในทุกแห่งหน**

นั่นจึงเป็นที่มาให้หลายประเทศได้ออกนโยบายเพื่อลดมลภาวะด้านนี้อย่างจริงจัง ขณะเดียวกันหลายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักและให้ประชาชนร่วมกันลดละการใช้พลาสติกลงอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างประเทศที่ใช้แนวทางลดการใช้พลาสติกที่น่าสนใจ เช่น ไต้หวัน เมื่อต้นปี 2561 รัฐบาลได้ประกาศห้ามใช้ถุงพลาสติก

ประเภทใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง (Single use Plastics) รวมทั้งแก้วเครื่องดื่มพลาสติก โดยมาตรการนี้ได้ห้ามไปตั้งแต่ปี 2573 และในปี 2562 ร้านอาหารและเครื่องดื่มในไต้หวัน จะงดการให้หลอดพรีในร้านอาหาร

นอกจากนั้นในปี 2593 ชาวไต้หวันจะต้องควักเงินจ่ายหากต้องการจะใช้หลอด จะเห็นได้ว่านโยบายดังกล่าวนี้มีความเข้มข้นและจริงจัง ด้วยพวกเขาได้เล็งเห็นแล้วว่า การลงมือเปลี่ยนแปลงเท่านั้นถึงจะช่วยลดปัญหาลงได้

พายุยุโรป สวีเดน ได้กำหนดให้ผู้ผลิตและผู้บริโภครายงานปริมาณการผลิตและใช้ถุงพลาสติกต่อ Swedish Environmental Protection Agency เพื่อการรับรู้ปริมาณและกำลังริเริ่มระบบมัดจำถุงพลาสติกในราคา 0.5 โครนาสวีเดน (1.86 บาท) ต่อใบ นั่นก็คือเมื่อผู้บริโภคนำถุงมาคืนก็จะได้รับเงินคืน

ในภาพรวมของดินแดนไวคิงเขาสามารถผลักดันให้ขยะพลาสติกถูกรีไซเคิลเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้กว่า 90% เหลือเพียงแค่ 4% ที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้และต้องนำไปถมที่แทน นอกจากนี้ยังแปรรูปขยะเป็นพลังงานไฟฟ้าใช้ภายในประเทศได้ถึง 810,000 คริวเรอ และที่

น่าสนใจมากกว่านั้นก็คือนโยบายนี้ทำให้สวีเดนกลายเป็นประเทศขาดแคลนขยะ กระทั่งต้องนำเข้าขยะจากประเทศอื่นๆ เพื่อผลิตพลังงาน

ไอร์แลนด์ เป็นอีกประเทศที่ออกมาตรการลดการใช้ถุงพลาสติกมาตั้งแต่ปี 2545 ซึ่งสามารถลดการใช้ถุงพลาสติกลงได้ถึง 90% ในปี 2550 ชาวไอร์แลนด์ทิ้งขยะคนละ 800 กิโลกรัม ต่อปี ผ่านไป 5 ปี คือปี 2555 จำนวนขยะที่ทิ้งลดลงเหลือคนละ 570 กิโลกรัมต่อปี

ประเทศเดนมาร์ก นอกจากมีการเก็บภาษีถุงพลาสติกจากผู้ค้าปลีก ตั้งแต่ปี 2546 เพื่อให้ร้านค้าปลีกคิดค่าธรรมเนียมถุงพลาสติกกับลูกค้า ยังมีระบบมัดจำค่าขวดที่เก็บเงินค่าขวดพลาสติกเพิ่มจากราคาสินค้าเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริโภคนำขวดมาคืนเพื่อรับเงินที่มัดจำไว้

สำหรับตัวอย่างประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ในปี 2559 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ทดลองเก็บภาษีถุงพลาสติก ในกัมพูชาใช้วิธีเก็บเงินค่าถุงพลาสติกจากผู้บริโภค และกำลังพิจารณาห้ามผลิต นำเข้า จำหน่ายถุงพลาสติกที่บางกว่า 0.03 มิลลิเมตร และมีความกว้างน้อยกว่า 30 เซนติเมตร ทั้งยังวางแผนลดการใช้ลงให้ได้ 50% ภายในปี 2562 และจะเก็บเงินค่าถุงพลาสติกเพิ่มขึ้นทั่วประเทศในปี 2563

ตัวอย่างการดำเนินการจากหลายๆ ประเทศถือเป็นความท้าทายสำหรับบ้านเรา เพราะไทยถูกจัดให้เป็นชาติที่ทิ้งขยะพลาสติกลงสู่ทะเลติดอันดับหนึ่งของอาเซียนและยังติดอันดับ 6 ของโลกอีกด้วย

กิจกรรมรณรงค์ที่ภาครัฐผลักดันออกมาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะช่วยให้เราลดการทำร้ายโลกลง และสามารถขับเคลื่อนประเทศไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่แท้จริง ●

ที่มา : The matter

ภาพ : Peter Charaff

ไมโครพลาสติก ปนเปื้อนอยู่ทุกหนแห่ง

ที่ มิววิจัยของมหาวิทยาลัยแบงกอร์ใน แคว้นเวลส์ของสหราชอาณาจักรต้อง ตกตะลึงเมื่อศึกษาวิจัยแม่น้ำและ ทะเลสาบทั่วประเทศเมื่อเร็วๆ นี้ พบว่า ตัวอย่างน้ำที่เก็บจากทะเลสาบและแม่น้ำ 10 แห่ง มีการปนเปื้อนไมโครพลาสติกหรือชิ้น ส่วนพลาสติกที่มีขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร

บริเวณที่พบการปนเปื้อนสูงสุดคือ “แม่น้ำเทมส์” ช่วงที่ใกล้เมืองแมนเชสเตอร์ ซึ่งมีไมโครพลาสติกสูงกว่า 1,000 ชิ้นต่อน้ำ 1 ลิตร ขณะที่แหล่งน้ำอื่นๆ ปนเปื้อนในระดับที่ ต่ำกว่า 100 ชิ้นต่อน้ำ 1 ลิตร เช่น แม่น้ำเทมส์ ช่วงที่ไหลผ่านกรุงลอนดอนมีการปนเปื้อนอยู่ที่ 80 ชิ้นต่อน้ำ 1 ลิตร แม่น้ำแบลีควอเตอร์มีการปนเปื้อนอยู่ที่ 15 ชิ้นต่อน้ำ 1 ลิตร

คริสเตียน ดันน์ หัวหน้าทีมวิจัย กล่าว ว่า สิ่งที่ทำให้เขาตกใจมากกว่าข้อมูล

ข้างต้นคือแม้กระทั่งแหล่งน้ำธรรมชาติที่อยู่ ห่างไกลในชนบทและขึ้นชื่อเรื่องความใส สะอาดบริสุทธิ์ของน้ำ เช่น น้ำตกดอกชาร์ต (Dochart) หรือ ลอค โลมอนด์ (Loch Lomond) ก็ยังมีการปนเปื้อนอยู่ที่ 2-3 ชิ้นต่อน้ำ 1 ลิตร

“พวกเราไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะพบการ ปนเปื้อนที่สูงขนาดนี้ มันน่าเศร้าที่แหล่งน้ำ สำคัญทั่วสหราชอาณาจักรมีไมโครพลาสติก ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ” ดันน์ กล่าว

เมื่อเร็วๆ นี้งานวิจัยอีกชิ้นในเกาะอังกฤษ ได้ค้นพบว่า ไมโครพลาสติกมีผลกระทบต่อเป็น วงกว้างต่อสิ่งมีชีวิตในทะเล โดยเฉพาะกลุ่ม สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มักจะเข้าใจผิดว่ามัน เป็นอาหารและกินเข้าไป อีกทั้งยังพบเศษ ไมโครพลาสติกในน้ำประปาที่คนในยุโรป บริโภค รวมถึงในญี่ปุ่นและรัสเซียด้วย

แม้จะยังไม่มีผลการศึกษาที่ชัดเจนถึงผล กระทบต่อมนุษย์ แต่นักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม หลายรายก็ต้องการให้การขจัดไมโคร พลาสติกจากแหล่งน้ำเป็นวาระเร่งด่วนที่ทุก ชาติควรให้ความสำคัญ

จูเลียน เคอร์บี้ นักบรรณคดีด้านปัญหา พลาสติกขององค์กร Friends of the Earth เป็นหนึ่งในนั้น โดยเธอเรียกร้อง ให้ สส.ในสหราชอาณาจักรยกมือโหวตให้ กับกฎหมายที่บังคับให้ลดปริมาณการใช้ พลาสติกหลายฉบับ

นอกจากนี้งานวิจัยของมหาวิทยาลัยแห่ง ชาติลิ่งคอปร์ ก็ค้นพบเชื้อแบคทีเรียกว่า 400 ชนิดจากเศษไมโครพลาสติก 275 ชิ้นที่เก็บ มาจากชายหาด ซึ่งบางชนิดก่อให้เกิดภาวะ ภาวะอักเสบและแผลติดเชื้อในมนุษย์ได้

ยังมีงานวิจัยที่พบเศษไมโครพลาสติก ในกระเพาะของสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลลึกใน แถบทะเลเหนือและทะเลบาเรนท์ ชายฝั่ง แมดิเตอร์เรเนียนของสเปนและแม่น้ำแยงซี ของจีนอีกด้วย

เมื่อเร็วๆ นี้ นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยการ แพทย์แห่งกรุงเวียนนา และสำนักสิ่งแวดล้อม ของออสเตรีย ยังค้นพบไมโครพลาสติก ตกค้างอยู่ในตัวอย่างอุจจาระมนุษย์ที่เก็บจาก ผู้เข้าร่วมศึกษาจากหลายประเทศทั่วโลก และสามารถระบุชนิดของพลาสติกได้มากถึง 9 ชนิด โดยมีขนาดตั้งแต่ 50-500 ไมโครเมตร

โดยสิ่งที่พบคือพอลิโพรไพลีน และพอลิ เอทิลีนมากที่สุด โดยเฉลี่ยพบไมโครพลาสติก 20 อนุภาคในอุจจาระทุกๆ 10 กรัม

“นี่เป็นครั้งแรกที่มีการศึกษาในลักษณะ นี้ และยืนยันถึงสิ่งที่เราตั้งข้อสงสัยมานาน ว่า พลาสติกเข้าไปถึงลำไส้ของมนุษย์ ขณะที่ การศึกษาในสัตว์ พบว่า พลาสติกกระจุก ตัวอยู่มากที่สุดในลำไส้ อนุภาคพลาสติก ที่เล็กที่สุดสามารถเข้าสู่กระแสเลือด ระบบน้ำ เหลือง รวมทั้งเข้าไปในตับได้ด้วย ตอนนี้เรา มีหลักฐานเป็นครั้งแรกว่า มีไมโครพลาสติก อยู่ในมนุษย์ เราต้องวิจัยต่อไปถึงผลกระทบต่อ สุขภาพของมนุษย์” ดร.ฟิลิปป์ ซอวาบิล ผู้นำการวิจัย ระบุ ●

ที่มา : The Guardian และ BBC

แผนปฏิบัติการ จัดการขยะพลาสติก 20 ปี

เลิกใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก
ประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง 7 ชนิด

ปี 2562

เลิกใช้พลาสติก
หุ้มฝาขวดน้ำดื่ม

เลิกใช้ผลิตภัณฑ์
พลาสติกมีส่วนผสม
สารประเภทอ็อกโซ*

เลิกใช้ไมโครบีด
จากพลาสติก

ปี 2565

เลิกใช้ถุง
พลาสติกหุ้มหัว
ความหนาน้อยกว่า
36 ไมครอน

เลิกใช้กล่องโฟม
บรรจุอาหาร

ปี 2568

เลิกใช้แก้วน้ำ
พลาสติก
(ใช้ครั้งเดียว)

เลิกใช้หลอด
พลาสติก

ภายใน 20 ปี

เป้าหมายลดการใช้
ผลิตภัณฑ์พลาสติก
ประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง

70%

ในปี 2580

และใช้วัสดุทดแทน
ที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ที่มา : การประชุมคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติก ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2561 พิจารณา (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก 20 ปี (2561-2580)

หมายเหตุ : อ็อกโซ (OXO) คือส่วนผสมพลาสติกที่ช่วยแตกตัวให้มีขนาดเล็กลง แต่ไม่ใช่พลาสติกชีวภาพที่ย่อยสลายได้ 100%

เพียงท่านสแกน QR Code ร่วมตอบ
แบบสอบถามจะได้ลุ้นรับของขวัญที่ระลึก
จากการมีส่วนร่วมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลดพลาสติก ลดภัยสิ่งแวดล้อม

ในช่วงปีที่ผ่านมา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อรณรงค์ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมกันลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกและโฟมที่นับวันจะสะท้อนผลกระทบต่อระบบนิเวศ และ

ไม่เว้นแม้แต่สุขอนามัยของมนุษย์เรา กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม จึงประกอบไปด้วย 5 กิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้แต่ละภาคส่วนได้รณรงค์ลดขยะพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหารอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในพื้นที่อาคารสำนักงานของหน่วยงานราชการ ทั้ง 20 กระทรวง การลดการให้บริการถุงพลาสติกหูหิ้วในห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ และตลาดสด การงดการนำเข้าถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหารเข้าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้ง 154 แห่งทั่วประเทศ และสวนสัตว์ขององค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ทั้ง 8 แห่ง รวมไปถึงการรณรงค์ให้ร้านค้าริมชายหาดในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล งดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหารด้วยเช่นกัน

ผลจากความร่วมมือของแต่ละภาคส่วน

ทำให้การดำเนินงานภายใต้กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม สามารถลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2561 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ไปแล้วถึง 814 ล้านใบ หรือประมาณ 4,600 ตัน ภายในระยะเวลา 7 เดือน และยังส่งผลให้ทั้ง 5 กิจกรรม มีการขยายผลอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. การกำหนดให้มาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ เป็นตัวชี้วัดประจำปีงบประมาณ 2562 เพื่อประเมินประสิทธิภาพผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับปลัดกระทรวงและอธิบดี จำนวน 152 แห่ง รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ส่วนหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเองได้กำหนดให้มีเกณฑ์การประเมินผลที่เข้มข้นกว่าหน่วยงานอื่นเป็น 2 เท่า

2. การร่วมกันงดการให้บริการถุงพลาสติกหูหิ้วในทุกวันที่ 4 ของทุกเดือนของห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ ที่ลงนามบันทึกความร่วมมือภายใต้กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เพื่อรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเพิ่มขึ้น

ของตลาดปลอดโฟมในตลาดสดทั้งของเอกชนและเทศบาลใน 76 จังหวัดทั่วประเทศ

3. การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้บริการถุงผ้าและปิ่นโตแก่นักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการนำถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหารเข้าในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติทั้ง 154 แห่ง ซึ่งที่ผ่านมา มีผู้ร่วมโครงการแล้วกว่า 4,270,129 คน สามารถลดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติได้กว่า 1,639,920 ชิ้น

4. การรณรงค์ให้ผู้เข้าชมสวนสัตว์งดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์อย่างต่อเนื่อง

5. การขยายผลการจัดการขยะบกสู่ขยะทะเลในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล โดยมีการจัดเก็บขยะตกค้างพร้อมจัดทำมาตรการลดปริมาณขยะทะเลในพื้นที่เป้าหมาย 10 จังหวัด ได้แก่ ระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา ปัตตานี พังงา ภูเก็ต และตรัง การรณรงค์ชายหาดปลอดบุหรี่และปลอดขยะ การจัดทำหุ่นยักษ์ขยะหรือ Boom เพื่อการจัดการขยะบริเวณปากแม่น้ำและคลองที่จะไหลลงสู่ทะเล นำร่องในพื้นที่เป้าหมาย 10 แห่ง และการกำจัดขยะในพื้นที่มีปัญหาเฉพาะ อาทิ การดำเนินมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี ●

1

ส่งเสริมการ คัดแยกขยะ ตั้งแต่ต้นทาง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) จัดการอบรมให้ความรู้สถานประกอบการ โรงเรียน และชุมชนในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางในพื้นที่ภูทับเบิก จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีปัญหาขยะจำนวนมาก

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์

2562 ณ โรงเรียนทับเบิก ร่วมใจ ต.วังบาล อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์ นางภาวินี ณ สายบุรี ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กล่าวว่าปัญหาขยะที่ภูทับเบิกเกิดจากสถานประกอบการร้านค้า รีสอร์ท ที่พักและจากชุมชน โดยเฉพาะจากนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล

ดังนั้นต้องสร้างวินัยให้เกิดขึ้น

กับคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน โดยทางกรมมีการณรงค์ให้นักท่องเที่ยวใช้วัสดุธรรมชาติและ การคัดแยกขยะให้ถูกวิธีเพื่อช่วยลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นการร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ●

2

ขับเคลื่อนเครือข่าย สิ่งแวดล้อม ราชบุรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ร่วมกับเครือข่ายคนรักผืนน้ำ จ.ราชบุรี อบต.น้ำพุ กลุ่มคนรักคลอง และภาคีความร่วมมือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนเครือข่ายในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน “ยกระดับการเรียนรู้สู่การขับเคลื่อนเครือข่ายสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี” ระหว่างวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ลำห้วยน้ำพุ หมู่ 1 ต.น้ำพุ อ.เมือง จ.ราชบุรี

ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สามารถเชื่อมโยง

การทำงานภายใต้ข้อมูล ความรู้ บทเรียน และรูปธรรมการปฏิบัติจริง โดยมีผู้เข้าร่วมกว่า 150 คน ทั้งจากเครือข่ายองค์กร ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน ครู นักเรียน หน่วยงานราชการ นักวิชาการ และผู้นำท้องถิ่น

นายภาคล ถาวรฤทธิรัตน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวง ทส.

ประธานในพิธีเปิด ได้เน้นย้ำให้เครือข่ายทำงานภายใต้ปัจจัย 3 ประการ คือ 1.ต้องมีนโยบายและกฎหมายที่ก้าวหน้า 2.ความเข้มแข็งของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ 3.ต้องมีภาคีวิชาการและภาคธุรกิจช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน ●

3

อาสาเฝ้าระวัง ไฟฟ้า-ลด หมอกควัน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และเครือข่ายอาสาสมัครคอยอินทนนท์ - ออบหลวง จัดกิจกรรมเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน ในพื้นที่ความร่วมมืออุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ - ออบหลวงและพื้นที่โดยรอบ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2562 ณ หน่วยจัดการต้นน้ำแม่กลาง

ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนให้เป็นกลไกในการเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน และบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมจากทุกภาคส่วนจำนวน 200 คน โดยมีนายคมสัน สุวรรณอัมพา รองผู้ว่าราชการ

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีเปิด ซึ่งในกิจกรรมดังกล่าวได้มีพิธีกรรม “สาปแช่งคนเผาป่า” ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพิทักษ์รักษาผืนป่า สายน้ำและป้องกันไฟฟ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ม้งและปกากะญอ อีกทั้งยังมีการมอบทุนสนับสนุนในการเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน และการแสดงนิทรรศการของเครือข่ายและหน่วยงานอีกด้วย ●

4

นำร่องต้นแบบ การจัดการ ขยะชุมชน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ร่วมกับเทศบาลนครอุดรธานี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 (อุดรธานี) และทสจ.อุดรธานี จัดเวทีพัฒนาศักยภาพ

การจัดการสิ่งแวดล้อมสู่เมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน พื้นที่ ทน.อุดรธานี เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่ต้นแบบการจัดการขยะและการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน มีพลังความร่วมมือของภาคีหลาย

ภาคส่วน ได้แก่ เทศบาล ชุมชน โรงเรียน ภาคเอกชน สถานประกอบการ โดยประสานการทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่าย ตลอดจนขยายแนวคิดแนวทางการดำเนินงานให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งชุมชน เกิดเป็น “หุ้นส่วนของการพัฒนา” โดยจะนำร่องต้นแบบการจัดการขยะในชุมชน 7 แห่ง โรงเรียน 6 แห่ง และโรงเรียนร่วมดำเนินการ 6 แห่ง ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยมี น.ส.พรพิมล วราทร ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำหน้าที่ประธานในพิธีเปิด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 130 คน ●

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดเพื่อพัฒนาอนาคตคลองเปรมประชากร โดยร่วมจัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่องค์ความรู้ในการดูแลรักษาและพัฒนาคลอง การสาธิตการคัดแยกขยะ การบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน

และการประชาสัมพันธ์สื่อโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 ณ วัดหลักสี่ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร โดยมีนายสุพจน์ ตันยวรรณะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิด •

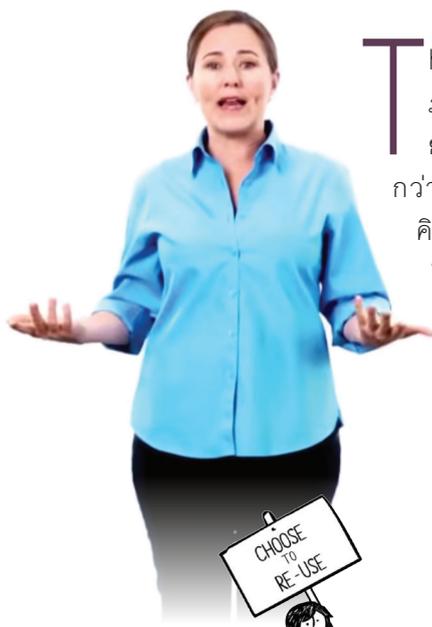

5

ดูแลสิ่งแวดล้อม คลองเปรม ประชากร

บนความเคลื่อนไหว

The Story of Stuff

The Story of Stuff ภาพยนตร์สั้นความยาวประมาณ 20 นาที กว่า ซึ่งดูแล้วชวนให้เราคิดทบทวนการซื้อหา "ข้าวของ" ต่างๆ ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ถ่ายทอดเรื่องราวโดย

แอนนี่ เลียวนาร์ด ที่ไปค้นหาคำตอบต่างๆ มาด้วยตัวเอง เลียวนาร์ดใช้เวลากว่า 10 ปี เดินทางไปทั่วโลก เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้าวของต่างๆ และก็พบว่า มันมีวงจรตั้งแต่การใช้ทรัพยากร การผลิต การจัดจำหน่าย การบริโภค และการกำจัดขยะ ทุกขั้นตอน

ล้วนสัมพันธ์อยู่กับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

เธอใช้ตัวเองยื่นอธิบายเป็นฉากๆ โดยมีการตูนแอนิเมชันประกอบเรื่อง แม้จะไม่เร็ว ความน่าสนใจเหมือนดูภาพยนตร์แนวบู๊ ดูเด็ด

หรือซูเปอร์ฮีโร่ทั่วโลก แต่เรื่องเล่าของเลียวนาร์ด อาจทำให้เราเกิดความตระหนักมากขึ้นว่าของบางอย่างนอกจากไม่มีความจำเป็นแล้ว มันยังเป็นผลิตภัณฑ์ปนเปื้อนสารเคมีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมอย่างไม่น่าเชื่อ

แต่ด้วยพลังการโฆษณา มักทำให้มนุษย์ถูกโน้มน้าวด้วยสารพัดวิธี แต่เมื่อซื้อมาแล้วกลับใช้มันเพียงไม่กี่เดือน และเมื่อมีเทรนด์ใหม่มาก็หาซื้อสิ่งใหม่มาอีก จากนั้นก็ทิ้งเป็นขยะจำนวนมาก

ใครที่สนใจสามารถค้นหาคำว่า The Story of Stuff ใน Youtube มาดูได้ แล้วคุณอาจเป็นคนหนึ่งที่เปลี่ยนไลฟ์สไตล์กับการเลือกซื้อของใช้ในชีวิตรไปอย่างสิ้นเชิงเลยก็เป็นได้ •

จากที่ใครๆ มองว่า เพี้ยน มาวันนี้มีแต่เสียงชื่นชม ไม่ใช่เพราะ 'สมศักดิ์' เป็นแค่คนขยันเก็บขยะของเก่าไปขาย แต่เป้าหมายของเขา เพื่อทำประโยชน์แก่สังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นต่างหาก

แปรรขยะให้เป็นเงิน เพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ดี

คนในชุมชนบ้านเชียงเครือ อ.เมือง จ.สกลนคร เห็นชายสูงวัยเดินเก็บขยะตามข้างถนนจนชินตา เขาไม่ได้เก็บขยะเพื่อนำไปขายต่อร้านรับซื้อของเก่า แต่ "สมศักดิ์ ธรรมเนียมไทย" ที่ทุกคนรู้จัก เก็บขยะทุกประเภท จนคนที่เดินผ่านไปผ่านมาแถวนั้นเกิดคำถามว่า...ชายคนนี้สติดีหรือไม่?

"สมศักดิ์" มีรถเข็นคู่มือตระเวนเก็บขยะตั้งแต่เช้าตรู่ยันมืดค่ำ เขาเห็นว่า ขยะเป็นปัญหาใหญ่หลวง ยิ่งมนุษย์มีความเจริญทางด้านวัตถุมากขึ้นเท่าใด ขยะจากความเจริญก็เยอะมากขึ้นเป็นเงาตามตัว โดยเฉพาะขยะที่อันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

บ้านเชียงเครือไม่ต่างจากชุมชนอื่นๆ นับวันมีแต่ความเจริญเข้ามา ทั้งสถานศึกษาร้านสะดวกซื้อ ผุดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ปริมาณขยะมากเกินกว่าระบบจัดเก็บจะรับไหว

นี่คือจุดเริ่มต้นที่ "สมศักดิ์" มุ่งมั่นทำมา 18 ปี จากที่ใครๆ มองว่าเพี้ยน มาวันนี้มีแต่เสียงชื่นชม

ยิ่งมนุษย์มีความเจริญ
ทางด้านวัตถุมากขึ้นเท่าใด
ขยะจากความเจริญก็เยอะ
มากขึ้นเป็นเงาตามตัว
โดยเฉพาะขยะที่อันตราย
ต่อสิ่งแวดล้อม

ด้วยความตั้งใจทำให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนและยกให้ "สมศักดิ์" เป็นคนต้นแบบในฐานะเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และได้รับการเสริมทักษะการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขยะให้เป็นระบบขึ้นอีกทั้งยังได้รณรงค์ให้พี่น้องในชุมชนมีส่วนร่วมนำขยะไปใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าและแปรรขยะให้เป็นเงิน เช่น เลี้ยงไส้เดือน เพื่อขจัดขยะอินทรีย์ ผลิตไบโอแก๊สใช้ในบ้าน หรือปลูกผักสวนครัว

คำพังเพยที่ว่า "สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น" อาจเป็นตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า "สมศักดิ์" สามารถเป็นแบบอย่างให้คนในชุมชนเชื่อถือ กระทั่งวันนี้เขาจัดตั้ง "ธนาคารขยะ" เพื่อสอนการคัดแยกขยะ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งยังดึงพลังชุมชนร่วมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว พร้อมจัดกิจกรรมจิตอาสาเก็บขยะตามวัด โรงเรียน สวนสาธารณะ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอีกด้วย

กิจกรรมเก็บขยะที่ทำอย่างต่อเนื่องสามารถพัฒนาเป็นเครือข่าย ทสม. จนขยายเป็นความร่วมมือระหว่างชุมชนกับท้องถิ่น และด้วยจิตใจที่มุ่งมั่นทำให้ "สมศักดิ์ ธรรมเนียมไทย" ได้รับการยกย่องให้เป็น ทสม. ดีเด่นระดับประเทศ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ปี2561 และเป็นต้นแบบการทำความดีด้วยหัวใจรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลให้บ้านเชียงเครือ อ.เมืองสกลนคร กลายเป็นชุมชนต้นแบบการจัดการขยะอย่างเป็นระบบจนถึงวันนี้ ●

ป่ายั่งยืน...ชุมชนได้ประโยชน์

การดึงชาวบ้านมามีส่วนร่วมเป็น เรื่องสำคัญกลยุทธ์ของเครือข่าย ทสม. คือ **ต้องทำให้เขารู้สึกว่าจะได้ ประโยชน์อะไรจากป่า** จึงเกิดแนวคิด อนุญาตให้ชาวบ้านหาของป่าได้

สิ่งที่ทำให้ “คนกับป่า” พึ่งพากันอย่าง สมดุลและยั่งยืน คนดูแลป่า ป่าคืนผล ประโยชน์แก่คน คือ การทำให้ชาวบ้าน เห็นความสำคัญของป่าที่เป็นแหล่งอาหาร ของชุมชน

นั่นเป็นภารกิจที่ “อนุรักษ์ เหลือมผล” แคนนำเครือข่าย ทสม. พี่นฟูป่าชุมชน ต.วัง ตะเภา อ.หนองหัวระแหง จ.ชัยภูมิ ทุ่มเทตั้งใจ ทำมาหลายปี

จุดเริ่มต้นการจัดตั้งป่าชุมชน “อนุรักษ์” เล่าว่า เมื่อปี 2535 - 2538 มีชาวบ้าน อพยพมาจากหลายจังหวัดและเข้าบุกรุก แผ้วถางป่าทำการเกษตรพืชเชิงเดี่ยว เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และข้าวโพด โดยไม่รู้ว่ ป่าไม้ คือแหล่งอาหารของชุมชน จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มอนุรักษ์ป่ากันเอง และป่าที่ วนั้นอยู่ในอาณาเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง

“ช่วงแรกตั้งที่น่องที่มีที่ดินติดแนวเขตป่า มาเป็นแนวร่วมก่อน โดยมีข้อแลกเปลี่ยน คือ อนุญาตให้หาของป่าได้ แต่ห้ามนำจอบเสียม หรือมีดเข้าไปตัดซุดและล่าสัตว์เด็ดขาด เมื่อ

ได้รับความร่วมมือช่วยเป็นหูเป็นตา ทำให้ ชาวบ้านไม่บุกรุกป่า และตัดไม้มาเผาถ่านอีก” อนุรักษ์ เล่าที่มา

กระทั่งปี 2541 ทางราชการจดทะเบียน เป็นป่าชุมชน กรมป่าไม้มาช่วยจัดตั้งคณะ ทำงานอนุรักษ์ป่าชุมชนอย่างเป็นระบบ ปี 2556 สิ่งที่ชุมชนร่วมกันทำเริ่มเห็นผล เมื่อได้ รับการสนับสนุนให้เป็นเครือข่าย ทสม. จึงเกิด การทำงานเป็นระบบมากขึ้นระหว่างชาวบ้าน กับภาครัฐ โดยมีกรตั้งสัญญาชุมชน 7 ข้อ 1.ห้ามเผาถ่าน 2.ห้ามตัดต้นไม้ 3.ห้ามพักค้ำ คินและนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในป่า 4.ห้ามเก็บ พรรณพืชหายาก 5.ห้ามพกเครื่องมือตัดไม้ 6.ห้ามพกอาวุธและล่าสัตว์ และ 7.ห้ามเผาป่า

ภายใต้กติกาที่ตกลงร่วมกันยังอนุญาตให้ ที่น่องเข้าไปหาของป่าได้ เช่น เก็บหน่อไม้ต้อง เก็บเฉพาะหน่อ หรือเก็บผักหวานได้แต่ห้ามซุด หรือตัดต้นเด็ดขาด นอกจากนี้ทางการเข้ามา ช่วยล้อมรั้วกันอาณาเขตป่ากับชุมชนโดยปลูก ต้นไม้ที่ชาวบ้านหาประโยชน์ได้ เช่น ต้นมะขาม ต้นสะตอ หรือไม้ผลต่าง ๆ ถือเป็นกลยุทธ์ด้าน จิตวิทยาช่วยให้ชาวบ้านร่วมกันเป็นหูเป็นตา ให้ป่า และได้ประโยชน์จากต้นไม้ที่ลงแรงปลูก

“กลยุทธ์ของเครือข่าย ทสม. คือ ต้อง ทำให้เขารู้สึกว่าจะได้ประโยชน์อะไรจากป่า จึงเกิดแนวคิดอนุญาตให้ชาวบ้านหาของป่า ได้ และระดมกำลังกันปลูกต้นไม้ที่กินผลได้ มาทำเป็นรั้วเขตป่า แทนที่จะเอาเสาปูนไป ปักเป็นแนวเขต”

“อนุรักษ์” บอกว่าความช่วยเหลือจาก

ภาครัฐ ทั้งกรมป่าไม้และกรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม มีส่วนสำคัญที่ช่วย เสริมด้านกิจกรรมและแนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ชาวบ้านรู้จัก วางแผนการทำงาน เช่น เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์ จะช่วย กันทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่า เดือนมีนาคม ไปจนถึงเมษายนจะช่วยกันออกลาดตระเวน เก็บเศษซากต้นไม้ที่ร่วงไม่ให้ป็นเชื้อไฟ พอ หน้าฝนจะช่วยกันปลูกป่า เน้นต้นไม้เศรษฐกิจ ที่หาประโยชน์ได้ ส่วนในเขตป่าอุทยานฯ จะ ปลูกพันธุ์ไม้สำคัญ ได้แก่ ตะแบก กระบาก ตะเคียนหิน มะค่าโมง ประดู่ นนทรีป่า สวรร และเขลิง ฯลฯ และในแต่ละเดือนจะช่วยกัน ลาดตระเวนเดือนละ 4 ครั้ง

“สิ่งที่ได้คือชาวบ้านช่วยกันทำให้ป่าชุมชน เป็นแหล่งอาหาร เมื่อไม่มีการบุกรุกป่า แต่ ช่วยกันปลูกป่าเพิ่มเติม ทำให้ป่าต้นน้ำกลับ คืนสู่ความชุ่มชื้น มีแหล่งน้ำและอากาศ บริสุทธิ์ให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์”

นอกจากนี้ยังได้เปิดหลักสูตรการเรียน การสอนความสำคัญของป่าชุมชนและเปิด เส้นทางศึกษาระบบนิเวศป่าชุมชน ให้เด็กและ เยาวชน ตลอดจนบุคคลภายนอกได้เห็นถึง คุณค่าผืนป่า ซึ่งเป็นการบริหารจัดการป่า ชุมชนอย่างยั่งยืน

ดังคำพูดของ “อนุรักษ์” ที่บอกว่า “ป่า ยั่งยืนชุมชนได้ประโยชน์” สมแล้วที่ได้รับรางวัล เครือข่าย ทสม.ดีเด่นระดับประเทศด้านการ พิทักษ์และฟื้นฟูป่าประจำปี 2561 ●

เทคนิคพก

SHOPPING ให้เพียงพอ

วางแผนก่อนซื้อ

จดรายการสิ่งของที่จะซื้อ
เพื่อที่จะได้รู้ว่า
จะซื้อของชนิดไหน
ประเภทไหนบ้าง

เลือกถุงผ้าให้เหมาะกับ ปริมาณของที่จะซื้อ

หากทราบล่วงหน้าว่าจะซื้อของเยอะ
เลือกใช้ถุงผ้าขนาดใหญ่
มีความทนทาน

เตรียมถุงผ้า มากกว่า 1 ใบ

หากจะแยกประเภทในการใส่ถุง
ควรเตรียมถุงผ้ามากกว่า
1 ใบ เช่น ถุงสำหรับใส่อาหาร
ถุงสำหรับของใช้

ไม่ลืมถุงผ้า ก่อนออกจากบ้าน

วางถุงผ้าในจุดที่สังเกตเห็นง่าย
เช่น แบนไว้น้ำหน้าประตู
หรือแปะโน้ตไว้

สำรองถุงผ้า ไว้หลายๆ ที่

หากคุณเป็นคนขี้ลืม!!!
อาจต้องสำรองถุงผ้าไว้ที่ทำงาน
ในรถยนต์
หรือในกระเป๋าสะพาย

เลือกปฏิเสธ การรับถุงพลาสติก

ซื้อของชิ้นเล็ก หรือลืมถุงผ้า
ให้ปฏิเสธการรับถุงพลาสติก

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“คุณภาพสิ่งแวดล้อม คือ คุณภาพชีวิต”

@deqp

youtube green thailand

deqpth

www.deqp.go.th